

Σχέδιο Μαθήματος Πακετάρω και τρέχω

Βαθμίδες

Για όλες τις βαθμίδες και τα πλαίσια

Περιεχόμενο

Η φυσική και ψυχολογική κατάσταση του ανθρώπου που ξεριζώνεται και οι ανάγκες του.

Σκοπιμότητα

Όποιος δεν υπήρξε πρόσφυγας δυσκολεύεται να καταλάβει πλήρως τι σημαίνει αυτή η άσκηση όπου προσπαθούμε έστω νοερά να νιώσουμε την εμπειρία. Με τη δραστηριότητα αυτή, οι μαθητές θα κατανοήσουν ότι ο πρόσφυγας γενικά δεν είναι σε θέση να προβλέψει και να προγραμματίσει την πορεία του φευγιού του. Συνεπώς, καταλήγει κάπου, με ανεπαρκή προετοιμασία, να αντιμετωπίζει απίστευτα δύσκολες καταστάσεις.

Διαθεματικότητα

Γλώσσα-ορθογραφία, Μελέτη Περιβάλλοντος, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Γεωγραφία, Κοινωνική Ιστορία, Δίκαιο, Θεατρική Αγωγή.

Στόχοι

1. Να αναπτυχθεί το αίσθημα συμπάθειας για την άσχημη κατάσταση του πρόσφυγα.
2. Να κατανοηθούν τα αίτια της κατάστασης του πρόσφυγα.
3. Να γίνει κατανοητή η διαφορά μεταξύ πρόσφυγα και μετανάστη ως προς το γεγονός ότι ο μετανάστης έχει προγραμματίσει τον ξενιτεμό του.

Υλικό

- Μολύβι και χαρτί ή
- Μια ποικιλία προσωπικών αντικειμένων όπως ρούχα, κουβέρτα, οδοντόβουρτσα, ταυτότητα και άλλα έγγραφα, φάρμακα, γυαλιά, νερό, κονσέρβες, κοσμήματα, καπέλο, μπουφάν, φουλάρι, γραβάτα, εσώρουχα, βιβλία, οικογενειακές φωτογραφίες. Τα είδη μπορεί επίσης να αναπαρίστανται σε εικόνες, φωτογραφίες ή να αναφέρονται σε μια λίστα. Βλ. επίσης προετοιμασία.
- Ένας σάκος για κάθε ομάδα

Προετοιμασία

Μια μέρα πριν από τη δραστηριότητα μπορούμε να ζητήσουμε από την ομάδα να κάνει με την τεχνική του καταιγισμού ιδεών έναν κατάλογο με όλα τα αντικείμενα που χρησιμοποιεί ένας σύγχρονος άνθρωπος ή ένα παιδί. Αν απευθυνόμαστε σε μικρές ηλικίες είναι προτιμότερο να ζητήσουμε να βρουν φωτογραφίες και εικόνες από περιοδικά όπου φαίνονται όλα τα αντικείμενα που χρησιμοποιεί η οικογένεια. Ο τελικός κατάλογος μπορεί να μετατραπεί σε καρτέλες λέξεων ή φωτογραφίες ή εικόνες και να τοποθετηθεί σε ένα κουτί για την κυρίως δραστηριότητα.

Διαδικασία

1. Ο συντονιστής της δραστηριότητας διαβάζει την παρακάτω παράγραφο.
«Περπατούσαμε για μέρες, μήνες, χιλιάδες χιλιόμετρα. Κοιμόμασταν στο πάτωμα και έπρεπε να φάμε ακόμη και φύλλα για να επιβιώσουμε. Μας πυροβολούσαν. Πολλά αγόρια σκοτώθηκαν. Τι έγιναν οι γονείς μου; Δεν ξέρω. Τώρα όμως είμαστε εδώ, σε μια καινούρια ζωή. Και είδα για πρώτη φορά χιόνι!»
Από τα λόγια ενός από τα «Χαμένα Αγόρια του Σουδάν» που εγκαταστάθηκε στις ΗΠΑ. Πηγή: www.unhcr.org
2. Ζητά από τους συμμετέχοντες να μπουν στη θέση του αγοριού και να σκεφτούν από πού ξεκίνησε η περιπέτεια. Αυτό μπορεί να προκαλέσει μια σύντομη συζήτηση για τα αίτια της προσφυγιάς.
3. Ο συντονιστής ανακοινώνει ότι έχουν στη διάθεσή τους δύο λεπτά της ώρας για να μαζέψουν τα πράγματά τους, ό,τι νομίζουν χρησιμότερο, γιατί φεύγουν δια της βίας από το σπίτι τους και την κοινότητά τους χωρίς προοπτική επιστροφής. Τα μέλη κάθε ομάδας θα πρέπει μέσα στα δύο αυτά λεπτά να καταγράψουν με την τεχνική του καταγισμού ιδεών αυτά που θα έπαιρναν μαζί τους.
4. Για να κάνουμε τη δραστηριότητα πιο αληθινή εμπειρία, και εφόσον αρμόζει στις συνθήκες και δυνατότητες της ομάδας, μπορούμε να προκαλούμε διάσπαση προσοχής, κάνοντας θόρυβο ή αναβοσβήνοντας τα φώτα. Η διάσπαση της προσοχής μπορεί να εφαρμοστεί είτε κατά την καταγραφή είτε κατά τη φάση των ερωτήσεων (βλ. παρακάτω).
5. Ακολουθεί συζήτηση πάνω στις λίστες που κατάρτισαν οι ομάδες και το περιεχόμενό τους.
6. Μετά τη δραστηριότητα, οι μαθητές μελετούν άρθρα από τις εφημερίδες και τα περιοδικά σχετικά με πρόσφυγες και συζητούν.

Ερωτήσεις:

1. Τι πήρες μαζί σου και γιατί;
2. Γιατί σκέφτηκες ότι μπορεί να χρειαστείς αυτά τα πράγματα;
3. Γιατί αναβόσβηναν τα φώτα; Γιατί γινόταν φασαρία;
4. Πήρες μαζί σου ταυτότητα, διαβατήριο και άλλα επίσημα έγγραφα; Γιατί νομίζεις ότι θα χρειαστούν;
5. Αν δεν τα πήρες, πώς θα αποδείξεις ποιος είσαι;
6. Τι προβλήματα μπορεί να αντιμετωπίσεις σε περίπτωση που έχεις πάρει πολλά πράγματα;
7. Προσπάθησε να φανταστείς πόσο χρήσιμα θα είναι τα πράγματα που διάλεξες στις συνθήκες που περιγράφει το αγόρι του Σουδάν. Σκέψου για παράδειγμα πού θα πλένεις τα ρούχα σου ή πώς θα βουρτσίζεις τα δόντια σου;

Ολοκλήρωση της διαδικασίας

Επαναλαμβάνουμε τη δραστηριότητα λέγοντας στις ομάδες ότι τώρα θα φανταστούν ότι προγραμματίζουν να φύγουν μετανάστες σε άλλη χώρα για να δουλέψουν και να βοηθήσουν την οικογένεια.

Στις ερωτήσεις προσθέτουμε τις παρακάτω:

- Σε τι διαφέρει η ψυχολογική κατάσταση του μετανάστη από τον πρόσφυγα
- Και οι δύο ζουν τώρα σε ξένη χώρα.
- Ποια είναι η διαφορά στη ζωή τους; Τι μπορεί να τους λείπει; Τι αισθάνονται;

Επέκταση της δραστηριότητας με το Σχέδιο Μαθήματος «*Τι σημαίνει πρόσφυγας και ποια τα δικαιώματά του*» (www.amnesty.org.gr/edu/RefugeesAndRights.pdf).